

Duomenų ir informacijos apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius teikimas į IS AIVIKS

Aplinkos apsaugos agentūros Cheminių medžiagų skyriaus
Vyriausioji specialistė Aistė Avižienienė
Tel. +370 602 40934
El. paštas: chemija@gamta.lt

- 1. Atsakymai į klausimus (40 klausimų)**
- 2. Informacija dėl POT**
- 3. IS AIVIKS modernizavimas**

- ❑ [Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymas](#) (toliau – Įstatymas)
- ❑ [Duomenų ir informacijos apie chemines medžiagas, cheminius mišinius ir jų turinčius gaminius teikimo tvarkos aprašas](#) (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 12 d. įsakymas Nr. D1-462 (toliau – **Tvarkos aprašas**))
- ❑ Ataskaita IS AIVIKS – **15.1 Cheminių medžiagų ir mišinių ataskaita**

Atkreipiame dėmesį, kad Aplinkos apsaugos agentūrai nėra suteikta teisė aiškinti įstatymus ir kitus teisės aktus, todėl šio susitikimo metu pateikta Aplinkos apsaugos agentūros specialistų nuomonė dėl teisės aktų nuostatų taikymo yra **konsultacinio-rekomendacinio** pobūdžio ir negali būti vertinama kaip oficialus teisės aktų aiškinimas

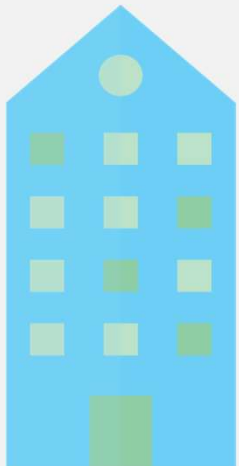
- (1) **Domina atnaujinimai ir pasikeitimai, atsiradę per 2025 metus.**
- (2) **Domina naujovės.**
- (3) **Kokie šiemet yra pasikeitimai teikiant ataskaitas per AIVIKS?**
- (4) **Kas pasikeitė AIVIKS nuo praėjusių metų, kaip reikės pateikti duomenis?**
- (5) **Aktualūs visi atnaujinimai**

Teikimo tvarka, reikalavimai, išimtys ir informacinė sistema yra **nepasikeitę**, išlieka visos iki šiol buvusios sąlygos ([Istatymas](#), [Tvarkos aprašas](#), AIVIKS)

(6) Pirmą kartą suvedinėsiu duomenis AIVIKS sistemoje. Klausimas, kokie kiekiai turi būti suvedami? Ar tie, kurie buvo parduoti nuo metų pradžios? Ar yra nustatytas laikotarpis, už kurį reikia teikti duomenis? Ar vedamos visos parduotos chemijos, ar tik didesni parduoti kiekiai?

(7) Pildymas ir aiškios taisyklės kas ir kaip pildo cheminių medžiagų apskaitą AIVIKS?

- Informacija pateikiama lietuvių kalba internete naudojant specialią duomenų bazę – **IS AIVIKS**.
- Praėjusių **kalendorinių metų** duomenis ir informaciją apie chemines medžiagas ir mišinius reikia pateikti kiekvienais metais **iki kovo 1 d.**
- IS AIVIKS veikia ir yra pasiekama ištisus metus.
- Duomenų ir informacijos teikimas į IS AIVIKS yra nemokamas.

Instrukcijos:

- [Prisijungimas prie IS AIVIKS](#)
- [Duomenų ir informacijos apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius teikimas, naudojant IS AIVIKS](#)

Vaizdo medžiaga, kaip teikti duomenis į IS AIVIKS:

1. [Duomenų teikėjų prisijungimas prie IS AIVIKS](#)
2. [IS AIVIKS funkcionalumai ir jų valdymas](#)
3. [Cheminės medžiagos sukūrimas IS AIVIKS](#)
4. [Mišinio sukūrimas IS AIVIKS](#)
5. [Duomenų rinkinio \(ataskaitos\) apie chemines medžiagas ir mišinius sukūrimas](#)
6. [Informacijos pateikimas apie cheminę medžiagą / cheminės medžiagos įkėlimas į dokumentą \(ataskaitą\)](#)
7. [Informacijos pateikimas apie mišinį / mišinio įkėlimas į dokumentą \(ataskaitą\)](#)
8. [Duomenų rinkinio \(ataskaitos\) tikrinimas, pateikimas ir klaidos](#)
9. [Duomenų rinkinio \(ataskaitos\) tikslinimas, pakartotinis pateikimas ir priėmimas](#)
10. [KN kodai ir ECHA cheminių medžiagų duomenų bazė](#)

Medžiaga	Medžiagos pavadinimas	Nanoformos pavidale	Naudojimo sritis	Veiksmas	Medžiagos kiekis t.

Mišinys	Mišinio pavadinimas	Naudojimo sritis	Veiksmas	Mišinio kiekis t/metus	Sudėtis

Pagal [Tvarkos aprašą](#), duomenis ir informaciją apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius reikia pateikti, jeigu buvo:

- pagaminta
- importuota
- patiekta rinkai (išplatinta, parduota)
- sunaudota pramoninėje, profesinėje ar kitoje ūkinėje veikloje
- eksportuota

kiekvienos cheminės medžiagos ar cheminio mišinio 1000 kg ir daugiau per paskutiniuosius kalendorinius metus, išskyrus pavojingas chemines medžiagas ir cheminius mišinius, klasifikuojamus kaip nurodyta Tvarkos aprašo 2 priede.

„Naudojimo sritis“ turi atspindėti, kur tam tikra cheminė medžiaga ar cheminis mišinys yra naudojamas, kam skirtas ar taikomas. Pavyzdžiui, valymui, dezinfekcijai, remontui, dažų gamybai ir pan. Ataskaitoje „Naudojimo sritis“ įrašoma tekstu laisvai

APLINKOS
APSAUGOS
AGENTŪRA

**Pagal Tvarkos aprašo 12 p.
duomenys ir informacija apie
chemines medžiagas, cheminius
mišinius teikiami, jei pasiekiami šie
kiekiai:**

- **≥ 1000 kg;**
- **≥ 100 kg ar ≥ 10 kg, jei**
cheminės medžiagos,
cheminiai mišiniai
klasifikuojami, kaip nurodyta
Tvarkos aprašo 2 priede.

Eil. Nr.	Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	Cheminės medžiagos pavojingumo frazė	Kiekis (kg), kurį pasiekus ir viršijus privaloma teikti duomenis IS „AIVIKS“	
			Cheminės medžiagos	Cheminiai mišiniai nuo 2024 m. sausio 1 d.
1.	1, 2 kategorijos ūmus toksiškumas	H300	10	10
		H310	10	10
		H330	10	10
2.	3 kategorijos ūmus toksiškumas	H301	100	100
		H311	100	100
		H331	100	100
3.	1A, 1B kategorijos mutagenai	H340	10	10
4.	1A, 1B kategorijos kancerogenai	H350	10	10
5.	1A, 1B kategorijos toksiškai veikiančios reprodukciją	H360	10	10
6.	1 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui (kartotinis poveikis)	H372	100	100
7.	2 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui (kartotinis poveikis)	H373	1000	1000
8.	1 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkartinis poveikis)	H370	100	100
9.	2 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkartinis poveikis)	H371	1000	1000
10.	Odos ėsdinimas 1A, 1B, 1C	H314	100	100
11.	Smarkus akių pažeidimas	H318	100	100
12.	1 kategorijos plaučių pakenkimas prarijus	H304	100	100
13.	1 kategorijos kvėpavimo takų jautrinimas	H334	100	100
14.	1 kategorijos odos jautrinimas	H317	100	100
15.	1 kategorijos ūmus toksiškumas vandens aplinkai	H400	100	100
16.	1, 2, 3 kategorijos lėtinis toksiškumas vandens aplinkai	H410	100	100
		H411	100	100
		H412	100	100

Pagrindinis informacijos šaltinis yra saugos duomenų lapas.

Cheminės medžiagos, cheminio mišinio klasifikavimas nurodomas SDL 2 skirsnyje.

2. SKIRSNIS. Galimi pavojai

- 2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas
- Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008

GHS05 korozija

Eye Dam. 1 H318 Smarkiai pažeidžia akis.

GHS07

Acute Tox. 4 H302 Kenksminga prarijus.
Skin Sens. 1 H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją.
STOT SE 3 H335 Gali dirginti kvėpavimo takus.
Aquatic Chronic 3 H412 Kenksminga vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus.

Jei įvertinus klasifikavimą susidaro kiekių konkurencija tam pačiam mišiniui, pvz., 10 kg ir 100 kg, reikia vadovautis mažesniu kiekiu.

Pastaba - IS AIVIKS sistemoje kiekiai turi būti nurodomi **tonomis**.

(8) Kuo vadovautis nustatant cheminio mišinio pavojingumą, jeigu saugos duomenų lapo 2 skirsnyje nurodytos pavojingumo frazės nesutampa su 3 skirsnyje nurodytomis konkrečių sudedamųjų komponentų pavojingumo frazėmis.

2 SKIRSNIS. **Galimi pavojai** (nurodomi **mišinio** keliami pavojai ir su šiais pavojais susiję atitinkami įspėjimai)

3 SKIRSNIS. **Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis** (aprašomas mišinio sudedamųjų dalių tapatumas)

Vadovautis reikia SDL 2 skirsniu, nes jis apibūdina **viso mišinio**, o ne atskirų komponentų, **pavojingumą**

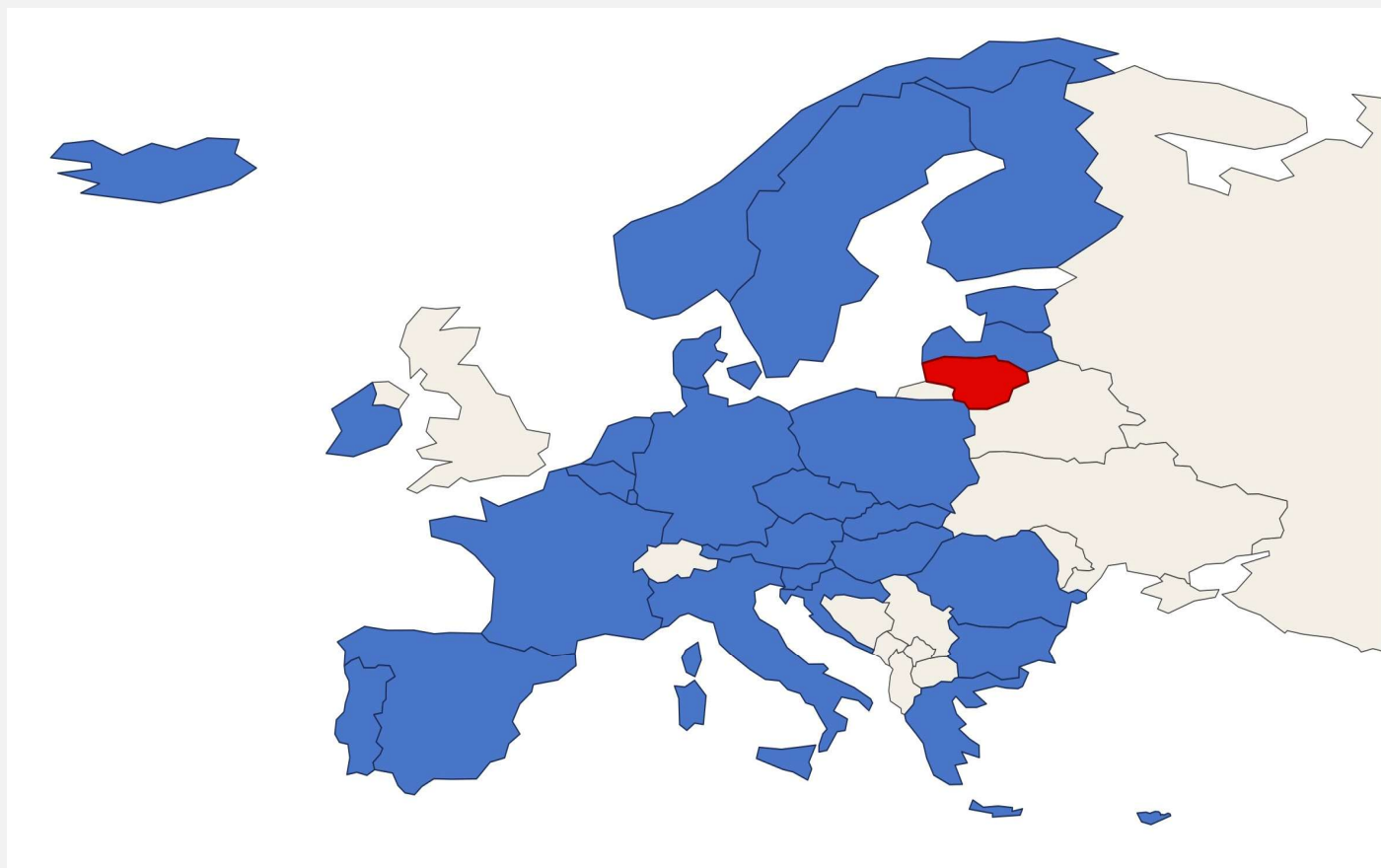
(pvz., pavojingos medžiagos koncentracija mišinyje yra mažesnė nei klasifikavimo riba, todėl nebesukelia to pavojaus visam mišiniui; komponentai gali neutralizuoti vienas kitą, būti „praskiedžiami“, sumažinti poveikį ir pan.)

(9) Mane domina, ar yra kažkoks kiekis (tonažas) cheminių medžiagų ir/ar mišinių, apie kuriuos nėra būtina pranešti teikiant duomenis į AIVIKS sistemą?

Duomenys ir informacija apie chemines medžiagas, cheminius mišinius **neteikiami**, jei **nepasiekiami** šie kiekiai:

- 1000 kg;
- 100 kg ar 10 kg, jei cheminės medžiagos, cheminiai mišiniai klasifikuojami, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 2 priede.

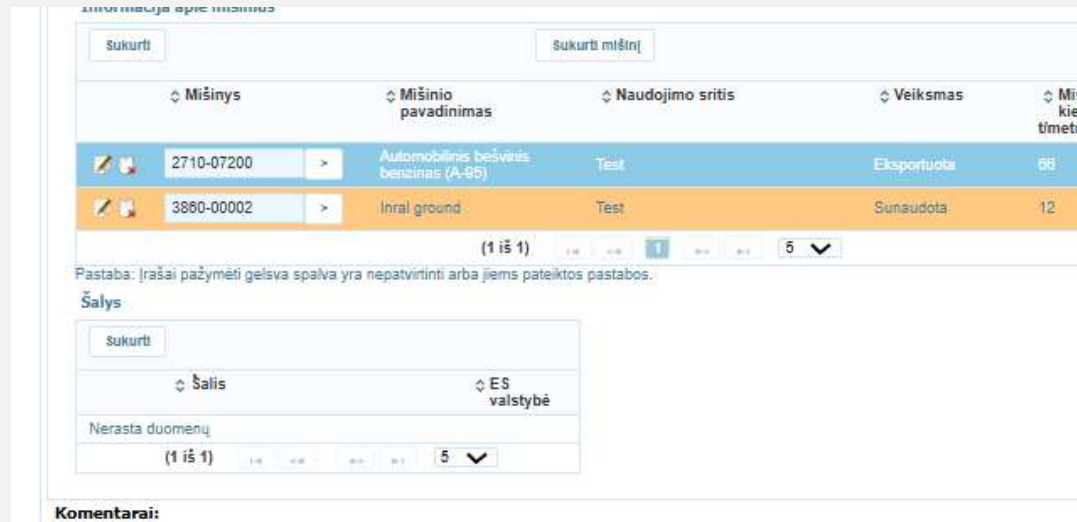

Veiksmai. Iš išorės – importas. Į išorę – eksportas.

(10) Jei eksportuojamas mišinys - būdavo, kad meta klaidą, jog nepasirinkta eksporto šalis - kur ją pasirinkti?

Esant veiksmui „**Eksportuota**“ būtina nurodyti, į kokią šalį cheminė medžiaga ar cheminis mišinys buvo eksportuotas – reikia paspausti ant eilutės, kurioje yra nurodytas veiksmas „Eksportuota“, ji pasižymi mėlyna spalva. Lango „Šalys“ įrašomos šalys, į kurias buvo vykdomas eksportas. [Instrukcija](#) nuo 19 psl. Tokiu pat būdu įvedamos šalys ir „**Importuota**“ atveju.

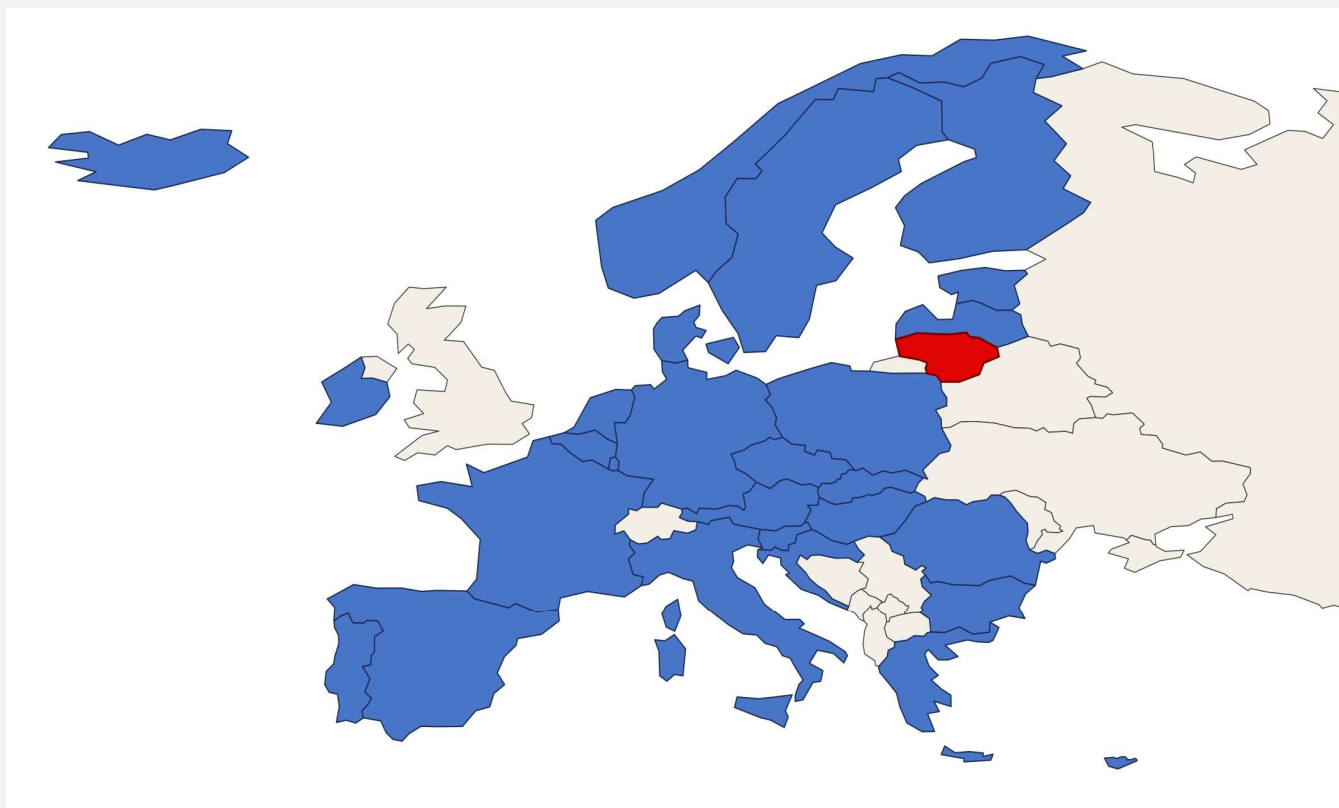
The screenshot shows the AIVIKS system interface. At the top, there are two buttons: "Sukurti" and "Sukurti mišinį". Below them is a table with columns: "Mišinys", "Mišinio pavadinimas", "Naudojimo sritis", "Veiksmas", and "Miš. kiel. tmetu". The table contains two rows:

Mišinys	Mišinio pavadinimas	Naudojimo sritis	Veiksmas	Miš. kiel. tmetu
2710-07200	Automobilinis bešvinis benzinas (A-95)	Test	Eksportuota	88
3860-00002	Inra! ground	Test	Sunaudota	12

Below the table, there is a note: "Pastaba: Įrašai pažymėti gelsva spalva yra nepatvirtinti arba jiems pateiktos pastabos." Below this is a form titled "Šalys" with a "Sukurti" button and two dropdown menus: "Šalis" and "ES valstybė". The form shows "Nerasta duomenų" and "(1 iš 1)".

Išimtys dėl platinimo

- tiekiantiems rinkai chemines medžiagas ar cheminius mišinius, kurių cheminė sudėtis, ženklinimo etiketė ir pakuotė nekeičiama, išskyrus chemines medžiagas ar cheminius mišinius, kurie įsigyti iš kitų valstybių;
- tiekiantiems chemines medžiagas ar cheminius mišinius kitoms ES valstybių narių ir EEE priklausančių valstybių rinkoms, kai cheminės medžiagos ar cheminiai mišiniai perkami kitose ES valstybėse narėse ar EEE priklausančiose valstybėse ir fiziškai nepatenka į Lietuvos teritoriją (trikampė prekyba).

Tvarkos aprašo 4.6 p. išimtis - gaminantiems, importuojantiems, naudojantiems, platinantiems **polimerus** ir **chemines medžiagas**, įrašytas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (**REACH**), ... **IV ir V** priedus, kuriuose numatytos prievolės registruoti chemines medžiagas išimtis.

Tai medžiagos:

- natūralios kilmės ir chemiškai nepakitusios;
- savybės yra pakankamai gerai žinomos;
- nekelia pavojaus žmonių sveikatai ar aplinkai.
- Pavyzdžiui, *vanduo, azotas, anglies dioksidas, laktozė, sacharozė ir kt.*

[REACH reglamentas](#)

Tvarkos aprašo 4.5 p. išimtis – naudojantiems galutiniam naudojimui skirtas chemines medžiagas ir cheminius mišinius asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija.

Veikla – bet kokio pobūdžio komercinė arba gamybinė veikla, **kuria siekiama gauti ir (arba) uždirbti pajamų ar kokios kitos ekonominės naudos** (Pelno mokesčio įstatymo 2 str. 40 d.).

Kokiu tikslu naudojamas cheminis mišinys ar cheminė medžiaga – ar kaip paslaugos ar gamybos dalis, ar buities tipo tikslams?

Su verslu ar profesija **nesusiję poreikiai** - pvz., sanitariniai-higieniniai, estetiniai poreikiai, kraštovaizdžio priežiūra ir pan. (nekuria ekonominės vertės, nėra profesinės kompetencijos objektas, neperduodamas klientui kaip paslauga ar produktas)

- Norint nusistatyti, ar 4.5 p. išimtis yra taikoma ar ne, rekomenduojame užduoti klausimą „**Ar atsisakiusi tokios veiklos, įmonė galėtų netrukdomai vykdyti savo pagrindinę veiklą?**“, jei „Taip“ – išimtis taikoma, jei „Ne“ – išimties taikyti nereikėtų.

(11) Ar reikia kuro duomenis (benzinas, dyzelinas ir pan.) teikti į AIVIKS, kai kuras sunaudojamas tiek ūkinėms reikmėms (pvz., teritorijos tvarkymas), tiek komercinėms reikmėms (pvz., prekių išvežiojimas)?

Pareiga teikti duomenis atsiranda tik dėl tų cheminių mišinių, kurie naudojami poreikiams, susijusiems su verslu ar profesija (šiuo atveju – prekių išvežiojimas)

(12) Prašome patikslinti, ar AIVIKS sistemoje turi būti deklaruojamos cheminės medžiagos, kurios naudojamos tik technologiniams procesams (pvz., įrangos valymui, detalių tepimui ar kaip pagalbines medžiagas), tačiau galutiniame produkte nelieka ir jo savybėms neturi jokios įtakos?

Aplinkybė, kad cheminės medžiagos nelieka galutiniame produkte, nekeičia cheminių medžiagų naudojimo verslo poreikiams esmės.

- Verslo poreikiams naudojamos cheminės medžiagos turi būti įtrauktos į ataskaitą (įvertinus pasiektą kiekį).
- Veiksmas – sunaudota.

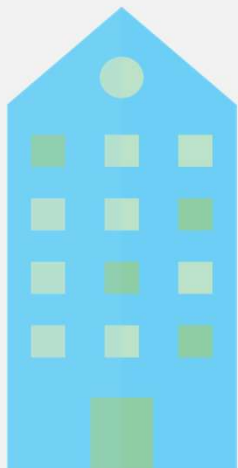
(13) Ar bus užkeltos senos ataskaitos ir ar bus galima jas kopijuoti teikiant už 2025 m.?

Galimybė kopijuoti praeitų metų duomenis buvo visada ir ji išlieka.

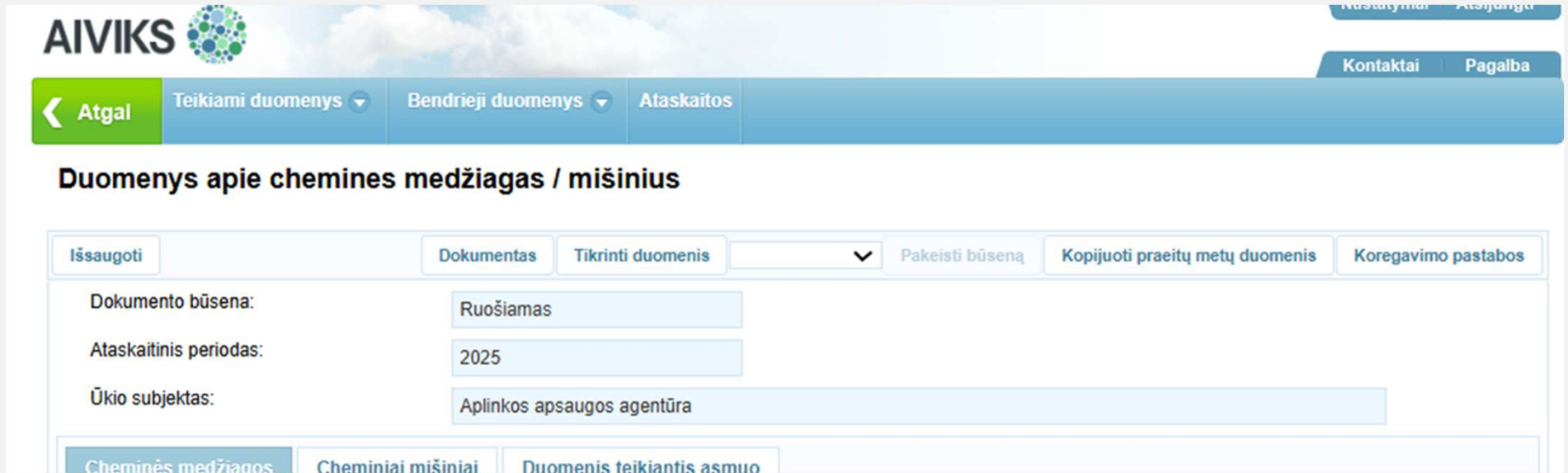
Praėjusių metų ataskaitos, jei jos buvo sukurtos ir pateiktos į IS AIVIKS, yra ūkio subjektų paskyrose, ir, nepriklausomai nuo to, kokia yra jų būseną kopijavimo metu („Pateikta“, „Gražinta tikslinti“, „Ruošiama“ (tikslinama)), kopijuoti duomenis galima.

"Kopijuoti praeitų metų duomenis" mygtukas nukopijuoja paskutinių metų duomenis į naują ataskaitą, pvz. jei teikta ataskaita už 2023 m., ataskaita už 2024 m. pateikta nebuvo, tai kuriant ataskaitą už 2025 m. nukopijuos 2023 m. ataskaitoje pateiktus duomenis. Duomenų kopijavimo galimybė visuomet yra, jei yra pateikta bent viena ataskaita.

[Instrukcija, kaip kopijuoti duomenis](#) (nuo 10 psl.)

Pastebėjimas: mygtuką „Kopijuoti praeitų metų duomenis“ reikia spausti **naujai sukurtame dokumente (2025 m.)**, o ne praeitais metais sukurtame dokumente (2024 m.).

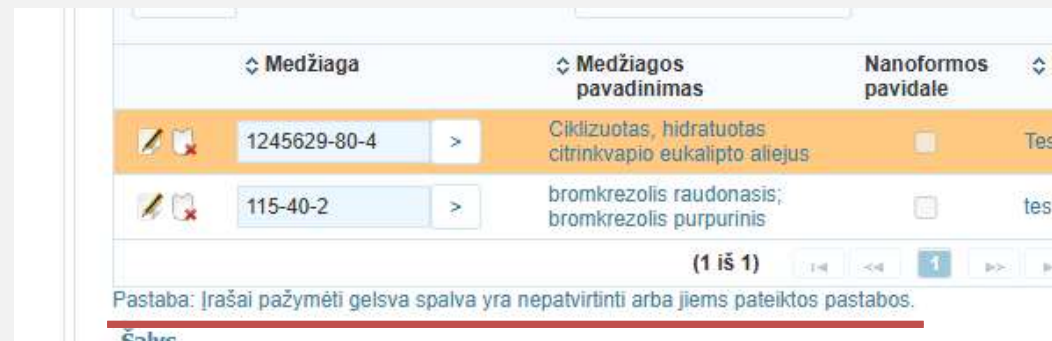

The screenshot shows the AIVIKS web application interface. At the top, there is a navigation bar with the AIVIKS logo and a menu with items: "Atgal", "Teikiami duomenys", "Bendrieji duomenys", and "Ataskaitos". On the right side of the navigation bar, there are links for "Kontaktai" and "Pagalba". Below the navigation bar, the main heading is "Duomenys apie chemines medžiagas / mišinius". Underneath the heading, there is a form with several fields and buttons. The fields include "Išsaugoti", "Dokumentas", "Tikrinti duomenis", "Pakeisti būseną", "Kopijuoti praeitų metų duomenis", and "Koregavimo pastabos". The "Dokumentas" field is set to "Ruošiamas", "Ataskaitinis periodas" is set to "2025", and "Ūkio subjektas" is set to "Aplinkos apsaugos agentūra". At the bottom of the form, there are three tabs: "Cheminės medžiagos", "Cheminiai mišiniai", and "Duomenis teikiantis asmuo".

(14) Suvedant cheminės medžiagos duomenis iš SDL į AIVIKS, kai kuriais atvejais cheminis mišinys nepatvirtinamas arba neišsaugoma informacija apie mišinį. Kokios galimos priežastys?

Dėl patvirtinimo. Naujai sukurtos cheminių mišinių ar cheminių medžiagų kortelės žymimos geltona spalva. Tai reiškia, kad kortelės specialistų neperžiūrėtos ir nepatvirtintos.

Medžiaga	Medžiagos pavadinimas	Nanoformos pavidale
1245629-80-4	Ciklizuotas, hidratuotas citrinkingvapo eukalipto aliejus	Test
115-40-2	bromkrezolis raudonasis; bromkrezolis purpurinis	test

(1 iš 1)

Pastaba: Įrašai pažymėti gelsva spalva yra nepatvirtinti arba jiems pateiktos pastabos.

Klaida: pateikiamas tekstas turi atitikti lietuvių kalbos taisykles

Dėl išsaugojimo. Rodoma klaida

- ❑ Priežastis - lietuviškos raidės (pvz., è, č, š, ž, ū) pakeičiamos į lietuvių kalboje nevartojamus simbolius ë, ö, □ ir pan.
- ❑ Naudojami kiti nevartojami simboliai: » (vietoj ≥); « (vietoj ≤); • ; { } ir pan.

Rodomas pranešimas

```
HTTP Status 500 -  
type Exception report  
message  
description The server encountered an internal error () that prevented it from fulfilling this request.  
exception  
javax.servlet.ServletException: /file:/u01/tomcat-internal/webapps/internal-web/WEB  
  javax.faces.webapp.FacesServlet.service(FacesServlet.java:221)  
  org.primefaces.webapp.filter.FileUploadFilter.doFilter(FileUploadFilter.jav
```

Priežastis – įvedant duomenis palikta tuščia eilutė

Klasifikatorius	
Eye Irrit. 2 Smarkus akių pažeidimas/dirginimas	

(1 iš 1)

Rodoma klaida

Lentelėje "Apibūdinantis klasifikatorius" jau yra toks pats įrašas, kurio ch. medžiagos / mišinio klasifikatorius ir ch. medžiaga / mišinys sutampa ir "Aktualus" pažymėtas "Taip".

Priežastis – dubliuojasi duomenys

Klasifikatorius	
H319 Sukelia smarkų akių dirginimą	
H319 Sukelia smarkų akių dirginimą	

(1 iš 1)

Klaidos identiškios tiek cheminėms medžiagoms, tiek cheminiams mišiniams

(15) Ankstesniais metais vedant cheminių medžiagų ataskaitą į AIVIKS kildavo problema, kad kuriant naują cheminę medžiagą, suvedus jos duomenis spaudžiant saugoti, sistema parodydavo, kad įvyko klaida, persikraudavo ir neišsisaugodavo jokie suvesti duomenys. Ar ši AIVIKS sistemos problema buvo išspręsta?

Šiuo metu sistema veikia sklandžiai, sisteminių sutrikimų nestebima.

Susidūrus su nesklaidžiu sistemos veikimu, techninėmis klaidomis, siūlome kreiptis į IT specialistus el. paštu pagalba@gamta.lt, nurodant kilusią problemą.

(16) Kaip pakeisti atsakingą asmenį už ataskaitos pateikimą?

- Pakeitimą gali daryti vadovas (arba turintis vadovo įgaliojimus) – duomenų teikimo administratorius.
- Duomenų teikėjams galima redaguoti jų rolės laiką – ilginti arba trumpinti – „Galioja iki“ duomenis galima keisti.
- Pakeitimas daromas pridėdant naują duomenų teikėją ir nurodant jo rolės laikotarpį.
- [Instrukcija, kaip pridėti naują duomenų teikėją](#) (nuo 6 psl.)

(17) 2026-05-01 baigiasi mano galiojimas pateikti į AIVIKS sistemą informaciją.

2026-02-25 planuojamas vadovų pasikeitimas (senasis išeina, ateina naujas). Kuris vadovas turi pratęsti įgaliojimą man dirbti su sistema? Ar senasis vadovas turi prijungti naują vadovą prie sistemos, kad niekas nedingtų ir matytųsi visos įmonės pateiktos iš anksčiau ataskaitos, ir kaip turi būti atliktos šios operacijos?

Duomenų teikėjo registracija

Automatiškai sukurti AIVIKS ūkio subjektą (įmonės pavadinimas) ir tapti jo administratoriumi

Pateikti Išvalyti

- Pratęsti rolės laikotarpio galiojimo laiką iki pageidaujamos datos gali dabartinis vadovas.
- Naujas vadovas**, norėdamas tvarkyti duomenų teikėjus, įskaitant ir duomenų teikėjo rolės laikotarpio pratęsimą, turi pateikti **paraišką**, kad taptų IS AIVIKS administratoriumi.
- Paraiška patvirtinama **automatiškai** ir galioja iki tol, kol pasikeičia įmonės vadovas.
- Administratorius gali tvarkyti duomenų teikėjų duomenis, koreguoti duomenų teikėjo rolės laikotarpį, pridėti naujus duomenų teikėjus.
- [Instrukcija, kaip teikti paraišką](#) (nuo 3 psl.)

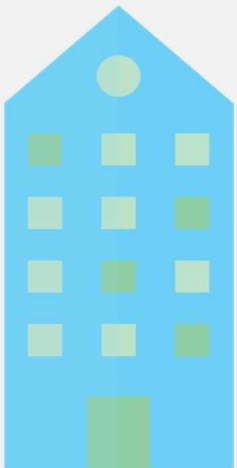
APLINKOS
APSAUGOS
AGENTŪRA

(18) Kaip įvesti cheminį mišinį, kurio pavadinimas tas pats, bet sudėtis skirtinga?

(19) Ar kas kartą pildant ataskaitas AIVIKS ir renkantis cheminius mišinius reikia kurti savo, jeigu bent viena savybė neatitinka to, kas parašyta SDL, nors mišinio pavadinimas yra toks pat ir jau patvirtintas.

(20) Susijęs su 2 klausimu - jei yra jau AIVIKS sąraše patvirtintas mišinys ir neatitinka pavojingumo sakykime frazės - ar jau eina jį redaguoti, ar vėl - reikia kurti jį iš naujo?

(21) Daugelis mūsų žaliavų yra mišiniai, kurie keičiasi ir klasifikacija keičiasi. Ir kartais tai yra įtakojama cheminių medžiagų draudimų EU ir pan. Informacija apie mišinį yra suvesta kažkada ir patvirtinta AIVIKS sistemoje. Pasikeitus sudėčiai žaliavos mišinio ar pasikeitus klasifikacijai - reikia iš naujo suvesti informaciją - apie mišinio sudėtį? Tada irgi atsirastų du produktai tokiu pat pavadinimu tik skirtingos klasifikacijos.

Naujo mišinio kortelės kūrimo atvejai.

Pasikeitus cheminio mišinio sudėčiai – jei pridedama nauja sudėtinė dalis ar panaikinama esama sudėtinė dalis, - **kuriama naujo mišinio kortelė**, nepriklausomai nuo to, sutampa mišinio pavadinimai ar nesutampa, mišinio kortelė patvirtinta, ar nepatvirtinta.

Jei sudėtis identiška, tačiau klasifikacija skirtinga – galima elgtis dvejopai - kurti **naujo mišinio kortelę** arba **patikslinti klasifikaciją** per „Duomenų teikėjo pastabos“ funkciją.

Cheminio mišinio kortelės redagavimas

Mišinio sudedamąsias dalis kortelėje galima išimti/pridėti, tik jei mišinio kortelė atitinka šias sąlygas:

- nepatvirtinta
- sukurta paties duomenų teikėjo
- kitas duomenų teikėjas nėra nurodęs jos ataskaitoje

Jei pasikeitė sudėties komponentų **procentinės dalys**, tačiau mišinio klasifikavimui tai neturi jokios įtakos – esama mišinio kortelė gali būti **papildyta** per „Duomenų teikėjo pastabos“ funkciją

Jei klasifikaciją įtakojo (ji pasikeitė) – kuriama naujo mišinio kortelė.

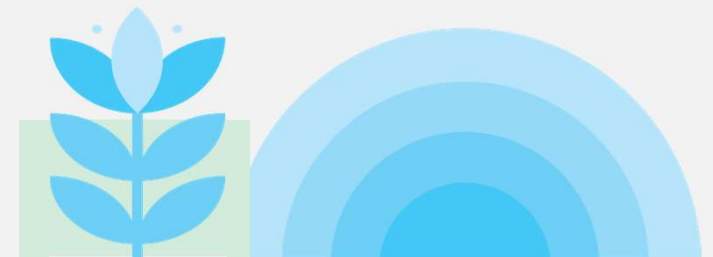
Patvirtinta

Duomenų teikėjo pastabos

(22) Kaip sukurti AIVIKS sistemoje naują cheminį mišinį nežinant KN kodo ir AIVIKS kodo?

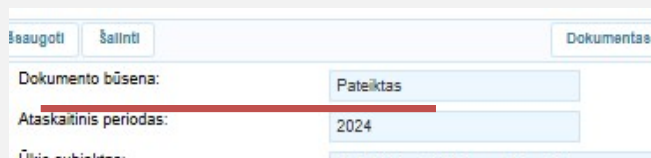
- ❑ AIVIKS kodas (KN 4 skaitmenys + automatiškai sugeneruota dalis, kodą išsisaugokite)
- ❑ Pildomi duomenys ir informacija (kortelėse „Sudėtis“, „Klasifikacija ir ženklavimas pagal CLP reglamentą 1272/2008EB“ ir „Fizikocheminiai, ekotoksikologiniai ir kiti duomenys“) iš saugos duomenų lapo:
 - Pavadinimas, prekinis pavadinimas – SDL 1 skirsnis.
 - Klasifikavimas ir ženklavimas – SDL 2 skirsnis.
 - Mišinio sudėtis – SDL 3 skirsnis.
 - Fizikocheminiai duomenys – SDL 9 skirsnis.
 - Toksikologinė informacija – SDL 11 skirsnis.
 - Ekologinė informacija – SDL 12 skirsnis.
 - Stabilumas ir reaktyvumas – SDL 10 skirsnis.
 - Saugos nuo kenksmingo poveikio priemonės – SDL 8 skirsnis.
 - Apsaugos priemonės ištikus avarijai – SDL 4, 5 ir 6 skirsniai.

[Instrukcija, kaip sukurti naują cheminį mišinį](#) (nuo 26 psl.)
[Vaizdo žrašas, kaip rasti KN kodą](#)
[Vaizdo žrašas, kaip sukurti naują cheminį mišinį](#)
[Kombinuotoji nomenklaturā](#)

(23) Redagavimo, naikinimo tvarka.

Ataskaitų redagavimas galimas tik esant būsenai –
„Ruošiamas“.
„Pateiktas“, „Grąžintas tikslinti“ – redaguoti negalima.

Išsaugoti	Šalinti	Dokumentas
Dokumento būsena:		Pateiktas
Ataskaitinis periodas:		2024
Ūkio subjektas:		

AIVIKS

< Atgal Teikiami duomenys Bendrieji duomenys Ataskaitos

Duomenys apie chemines medžiagas / mišinius

Išsaugoti	Šalinti	Dokumentas	Tikrinti duomenis	Pakeisti būseną
Dokumento būsena:		Ruošiamas		
Ataskaitinis periodas:		2025		
Ūkio subjektas:		Aplinkos apsaugos agentūra		

Cheminių medžiagų/mišinių korteles redaguoti, trinti galima:

- nepatvirtinta
- sukurta paties duomenų teikėjo
- kitas duomenų teikėjas nėra nurodęs jos ataskaitoje

Kitu atveju – korekcijos (pvz., pavadinimas, UFI kodas, sudėtinių dalių koncentracijų ribos) galimos per „Duomenų teikėjo pastabos“ funkciją.

EB numeris: 203-815-1

Duomenų teikėjo pastabos

(24) Mes atsivežame žaliavas pvz.:

1) Bazinę alyvą EHC 50 – Gamintojas Europos sąjungoje

2) Bazinę alyvą N 110 – gamintojas JAV

3) Priedas – Inf P6080A – gamintojas EU

4) Priedas- Basf Irgaflo 649P ...

Žaliavos visos bus sunaudotos gaminant mūsų alyvas. Jokių žaliavų mes negaminame, neeksportuojame, neplatiname. Lieka pasirinkimai – importuota ir sunaudota. Klausimas (1) žaliavas, kurias mes importuojame (visada importuojame alyvą iš JAV) ir paskui sunaudojame savo alyvų (naujų cheminių mišinių gamyboje) Ar atskaitoje turėtų būti dvi eilutės šito produkto nurodant skirtingą veiksmą?

Veiksmai žaliavai – „Importuota“, „Sunaudota“.

Veiksmas naujam mišiniui – „Pagaminta“.

(25) Žaliavas sumaišome - tam tikromis proporcijomis ir priklausomai kokios proporcijos ir kokios žaliavos – pagaminame naujus cheminius mišinius:

A) Alyva Combi LL - alyva fasuojama i 4 ar daugiau prekių pavadinimų

B) Alyva OEM 5W-30 -- alyva fasuojama i 10 ar daugiau prekių pavadinimų

Pagamintas alyvas – mes toliau fasuojame ir parduodame klientams - bet jau kitais pavadinimais. Klausimas (2): ar pagamintas alyvas (pvz. Alyva OEM 5W-30) turėtumėm įvedinėti į AIVIKS sistemą? Jeigu taip, tai kokį veiksmą turėtumėm nurodyti - ar tai yra pagaminta? (nors jokio cheminio virsmo mes nedarome - tik sumaišome naują mišinį).

Eksportuojame arba išplatiname – bet tai darome jau kitais pavadinimais.

Duomenų ir informacijos teikimo į IS AIVIKS kontekste – naujų mišinių ruošimas rodomas veiksmu „Pagaminta“.

(26) Pagamintą alyvą pvz. Alyva OEM 5W-30 fasuojame į 4 skirtingus brendus produktus:

- I) MN7908 Energy Premium 5W30**
- II) FF6707 VDX 5W30**
- III) PM0345 345 5W-30**

Pagamintus naujus mišinius sufasuojame į smulkią tarą, suteikiame prekei pavadinimą ir parduodame LT ir EU arba eksportuojame, bet tai irgi visada yra pardavimas. Klausimas (3) ar į AIVIKS sistemą turėtumėm suvesti kiekvieną prekę? Jeigu taip – tai ar tai turėtumėm padaryti dvi skirtingas eilutes: eksportuota ir parduota? Jeigu tai - tai parduotas kiekis - ar tai turėtų būti kiekis parduotas Lietuvoje ar visoje Europos sąjungoje?

Duomenys ir informaciją apie cheminį mišinį teikiami, jei pasiekiamas **kiekvieno cheminio mišinio** (1000 kg, 100 kg, 10 kg ir daugiau) kiekis per paskutiniuosius kalendorinius metus

„Eksportuota“ ir „Išplatinta (parduota)“ – atskiros eilutės kiekvienam veiksmui.

(„Eksportuota“ – ne į EEE valstybes, nurodomos eksporto valstybės, kiekis – bendras.

„Išplatinta (parduota)“ – EEE valstybėse, kiekis – bendras, pagal šalis skaidyti nereikia)

(27) Iš visų įsigytų žaliavų (vienas jų importuojame, kitas įsigyjame Europoje) mes pagaminame prekių lygiai tokį patį kiekį tonomis. Visas pagamintas prekes mes parduodame (Vienas parduodame Europos Sąjungoje, kitas eksportuojame). Klausimas (4) koks yra tikslas AIVIKS sistemos. Ar tikslas yra cheminių medžiagų judėjimo, sunaudojimo Lietuvoje kiekius įvertinti? Ar cheminių mišinių sudėties kiekviename etape tikslus žinojimas? Žinojimas galimai leis tiksliau perduoti informaciją apie produktą.

Duomenų ir informacijos apie chemines medžiagas, cheminius mišinius **rinkimo ir kaupimo tikslas** [Tvarkos aprašo 2 p.](#):

- surinkti** iš gamintojų, importuotojų, tolesnių naudotojų, įskaitant cheminių mišinių ruošėjus, platintojų ir eksportuotojų Tvarkos apraše nurodytus duomenis ir informaciją, **centralizuotai** juos **kaupti** IS AIVIKS;
- tvarkyti** surinktus duomenis ir informaciją apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius, **teikti** juos valstybinėms institucijoms, priimančioms sprendimus cheminių medžiagų ir cheminių mišinių valdymo, tvarkymo, gydymo priemonių nustatymo, ypač imantis neatidėliotinių priemonių ekstremaliose sveikatai ir aplinkai situacijose, kontrolės srityse, taip pat juridiniams ir fiziniams asmenims, naudojantiems chemines medžiagas ir cheminius mišinius ūkinėje veikloje arba savo asmeniniams ar namų ūkio poreikiams tenkinti, siekiant užtikrinti jų saugų naudojimą.

Surinkta informacija apie chemines medžiagas ir mišinius naudojama:

- **Statistinei analizei ir vertinimui:**

- siekiant užtikrinti tinkamą cheminių medžiagų ir mišinių **tiekimo** rinkai **valdymą**
- siekiant užtikrinti tinkamą reglamentuojančių **teisės aktų kontrolę**
- atliekant **poveikio vertinimą**, pvz. vertinamas galimas poveikis Lietuvos pramonei dėl tam tikros cheminės
- medžiagos (ar medžiagų grupės) **draudimo/ribojimo**

- **Prevencinių priemonių taikymui** (valstybinės institucijos):

- esant **ekstremaliai sveikatai situacijai** (apsinuodijimui, tolesniam gydymui)
- siekiant saugaus naudojimo ir tinkamų veiksmų **ištikus avarijai** (išsiliejimui, gaisrui, paviršinių, gruntinių vandenų užteršimui ir kt.)

- **Visuomenės informuotumui didinti.**

(28) Klausimas (5) Jeigu įsigytumėme variklių alyvų priedą Infineum P6000 - ar turėtumėm iš naujo suvesti informaciją ir klasifikaciją pagal CLP 1272/2008EB - ar tai nėra būtina?

Duomenys apie mišinį

Išsaugoti Šalinti Patvirtinti Kopij

AIVIKS kodas: KN dėmuo (4 skaičiai): 3811 - Būseną: Patvirtinta
00483

Pavadinimas: variklinių alyvų priedas INFINEUM P6000 Duomenų teikėjo pastabos

UFI kodas:

Sudėtis Sinonimai KN kodai Kilmės šalis Klasifikacija ir ženklavimas pagal AM tvarką (Nebegalioja)

Klasifikacija ir ženklavimas pagal CLP reglamentą 1272/2008/EB Fizikocheminiai, ekotoksikologiniai ir kiti duomenys

Klasifikacija ir ženklavimas pagal AM tvarką (Nebegalioja)

Xi; R36, R52/53; S25, S26, S61;

Patvirtintos mišinių kortelės, kuriose klasifikacija nurodoma pagal nebegaliojančią tvarką, ataskaitose gali būti naudojamos **būtinai nurodant klasifikaciją ir ženklavimą pagal CLP reglamentą 1272/2008/EB** per „Duomenų teikėjo pastabos“ funkciją, jei nesiskiria mišinio sudėtinės dalys ir procentinė jų išraiška.

(29) Kiek laiko galioja cheminės medžiagos/mišinio Saugos duomenų lapas (SDL)? Ar tiekėjas gali būti baudžiamas, jei SDL yra ne lietuvių kalba?

(30) Gamyboje buvo naudojama bandyminė cheminė medžiaga, ji išnaudota iki metų pabaigos. Kiek laiko reikia saugoti SDL šios bandyminės cheminės medžiagos? Į metinę ataskaitą ši medžiaga įtraukta.

(Atsakymą parengė nacionalinė REACH-CLP pagalbos tarnyba)

Informuojame, kad Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (toliau – REACH reglamentas) nėra nustatytas cheminės medžiagos / mišinio saugos duomenų lapo galiojimo laikas. REACH reglamentas nustato reikalavimus saugos duomenų lapo formatui ir turiniui. Taip pat šiame reglamente nurodoma, kada saugos duomenų lapas turi būti parengiamas, pateikiamas, atnaujinamas ir kiek laiko saugojamas. REACH reglamente taip pat nustatoma, kas atsakingas už saugos duomenų lapo kokybę ir turinį. Pažymėtina, kad saugos duomenų lapo antraštinėje dalyje turi būti nurodoma pagal kokį teisės aktą jis parengtas ir kada atlikta peržiūra.

Vadovaujantis REACH reglamento 31(5) str., saugos duomenų lapas turi būti pateikiamas oficialia valstybės (-ių) narės (-ių), kurioje (-iose) cheminė medžiaga ar mišinys tiekiami rinkai, kalba. Lietuvos rinkai tiekiamos pavojingos cheminės medžiagos / mišiniai turi turėti į lietuvių kalbą išverstus saugos duomenų lapus. Atkreiptinas dėmesys, kad nacionalinė REACH-CLP pagalbos tarnyba teikia konsultacijas cheminių medžiagų gamintojams, importuotojams, tolesniems naudotojams, platintojams ir kitoms suinteresuotoms šalims dėl jų atsakomybės ir įpareigojimų pagal REACH ir CLP reglamentus, tačiau neatlieka vykdymo užtikrinimo. Lietuvoje Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos pavesta organizuoti ir vykdyti REACH ir CLP reglamentų reikalavimų vykdymo priežiūrą kontroliuojant, ar laikomasi cheminių medžiagų ar cheminių mišinių saugos duomenų lapų sudarymo ir pateikimo reikalavimų, saugos duomenų lapuose ir jų prieduose nurodytų sąlygų ir reikalavimų, todėl dėl klausimo, ar tiekėjas yra baudžiamas, jeigu SDL yra neišverstas į lietuvių kalbą, rekomenduojame kreiptis į Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos.

REACH reglamento 36(1) str. nustatyta teisinė prievolė saugoti informaciją. Taigi, kiekvienas gamintojas, importuotojas, tolesnis naudotojas ir platintojas yra įpareigoti surinkti visą informaciją, kuri reikalinga vykdyti jo pareigoms pagal šį reglamentą, ir laikyti bei leisti su ja susipažinti ne mažiau kaip 10 metų po to, kai jis cheminę medžiagą ar mišinį paskutinį kartą pagamino, importavo, patiekė ar naudojo.

Aplinkos apsaugos departamentas (Tel. +370 700 02022, El. p. konsultacijos@aad.am.lt)

(31) Ar mišinių pavadinimai užregistruoti AIVIKS turi atitikti 1:1 pavadinimus SDL ir pačioje cheminių medžiagų ir mišinių suvestinėje?

Pagrindinis duomenų ir informacijos šaltinis – SDL. Mišinio prekinis pavadinimas, pateiktas SDL 1 skirsnyje, nurodomas mišinio kortelėje IS AIVIKS

Mišinys gali turėti kelis prekinis pavadinimus, jie nurodomi mišinio kortelėje „Sinonimai“ dalyje.

Informaciją dėl pavadinimų apskaitos suvestinėje galėtų suteikti Aplinkos apsaugos departamentas (Tel. +370 700 02022, El. p. konsultacijos@aad.am.lt)

(32) Jei įmonėje yra naudojami sakykime kelių spalvų dažai, kurie turi universalų SDL ir suvestinėje matosi atskirai sunaudoti jų kiekiai - ar AIVIKS reikia teikti jau sudėtą kiekį visų pozicijų, ar irgi atskirus?

Jeigu skirtinga dažų sudėtis – kiekiai nurodomi atskirai kiekvienai pozicijai.

(33) Ar 2025 m. cheminių medžiagų ataskaitas teikti į seną AIVIKS sistemą, ar reikia teikti į naują sistemą?

Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių ataskaitos už 2025 metus teikiamos naudojantis senąja IS AIVIKS versija.

(34) Norėčiau pasiteirauti, kada planuojamas AIVIKS sistemos atnaujinimas. Šiuo metu sistema yra sudėtinga naudoti – norint įvesti naują produktą, kiekvieną kartą tenka perrašyti SDL, todėl sugaištama labai daug laiko.

(35) Klausimas: kada bus galime prisegti SDL, o ne jį perrašinėti?

(36) Kada bus galima kelti ataskaitas į AIVIKS naują versiją?

Vykdomas projektas „Aplinkos informacijos valdymo integruotos kompiuterinės sistemos (AIVIKS) modernizavimas“

(37) Iki kada suvestinės turi būti užpildytos? Kokia forma suvestinės turi būti ir t.t.

- Reikalavimai apskaitos suvestinei nustatyti [Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos tvarkos apraše](#) (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. D1-360). Už šį teisės aktą yra atsakingas Aplinkos apsaugos departamento Taršos prevencijos ir cheminių medžiagų kontrolės skyrius.
- Pavyzdinė apskaitos [suvestinės forma](#) yra paskelbta Aplinkos apsaugos departamento tinklapyje.
- Išsamesnę informaciją apskaitos suvestinės rengimo klausimais gali suteikti Aplinkos apsaugos departamentas (Tel. +370 700 02022, El. p. konsultacijos@aad.am.lt)

(38) Kondicionierių keitimo deklaravimas.

(39) Dėl šaltnešio deklaravimo - ar reikia deklaruoti, o jei reikia, tai ką ir kaip? Mūsų įmonėje būna sunaudojamas tam tikras kiekis šaltnešio šaldymo mašinoms. Įrangos aptarnavimui samdome kvalifikuotas įmones.

(40) Ar 2025 m. freono ataskaitas teikti į seną AIVIKS sistemą, ar reikia teikti į naują sistemą?

Klausimai, susiję su 15.2 Fluorintų dujų ir ozono sluoksnį ardančių medžiagų ataskaita

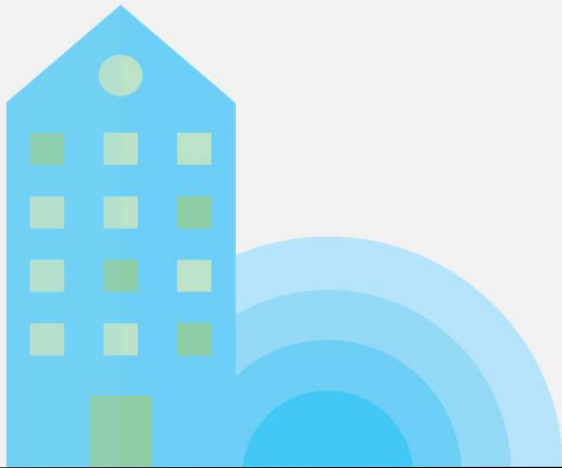
Dėl informacijos apie fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas siūlome kreiptis į **Šiltnamio efektą sukeliančių dujų vertinimo skyriaus** vyr. specialistę **Agnę Kavšinę**, el. paštas agne.kavsine@gamta.lt, tel. +370 612 08485.

Ar būtina teikti duomenis į AIVIKS?

Trumpas testas

jei buvo įsigyta 1100 kg cheminės medžiagos:

- iš trečiųjų šalių;
- iš Europos Sąjungos;
- iš Lietuvos?

jei buvo pagaminta 1100 kg cheminės medžiagos ir visas kiekis išplatintas:

- Europos Sąjungoje;
- Lietuvoje?

Ar būtina teikti duomenis į AIVIKS?

Testo atsakymai

jei buvo **įsigyta** 1100 kg cheminės medžiagos:

- iš trečiųjų šalių;
- iš Europos Sąjungos;
- iš Lietuvos?

jei buvo **pagaminta** 1100 kg cheminės medžiagos ir
visas kiekis **išplatintas**:

- Europos Sąjungoje;
- Lietuvoje?

Informacijos apie patvariųjų organinių teršalų (POT) atsargas teikimas

III¹ SKYRIUS INFORMACIJOS APIE POT ATSARGAS TEIKIMAS

21¹. Didesnių kaip 50 kg POT atsargų turėtojai, kurie tokias atsargas laiko Lietuvos Respublikos teritorijoje, vadovaudamiesi Reglamento (ES) 2019/1021 5 straipsnio 2 dalies nuostatomis, Aplinkos apsaugos agentūrai teikia duomenis ir informaciją apie POT atsargų pobūdį ir dydį, išskyrus atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus atvejus, elektroniniu paštu.

Informacijos apie POT atsargas teikimas

Pagal POT reglamento 2 straipsnio 13 dalį atsargos:

- cheminės medžiagos;
- mišiniai;
- gaminiai.

kuriuos sukaupė turėtojas ir kurias:

- sudaro kuri nors iš POT reglamento I arba II priede išvardytų cheminių medžiagų;
- kuriose yra POT reglamento I arba II priede išvardytų cheminių medžiagų.

Cheminių medžiagų, kurioms taikomas POT reglamentas, sąrašą rasite paspaudę šią [nuorodą](#).

Informacijos apie POT atsargas teikimas

Didesnių kaip **50 kg** atsargų, kurias naudoti leidžiama, turėtojai, kurie tokias atsargas laiko Lietuvos Respublikos teritorijoje, teikia duomenis ir informaciją Aplinkos apsaugos agentūrai.

- Teikiama už praėjusius kalendorinius metus;
- Iki kovo 1 d.;
- Užpildoma **MsExcel** lentelė (Lentelę ir pildymo instrukciją rasite [čia](#));
- Teikiama el. paštu: **aaa@gamta.lt**.

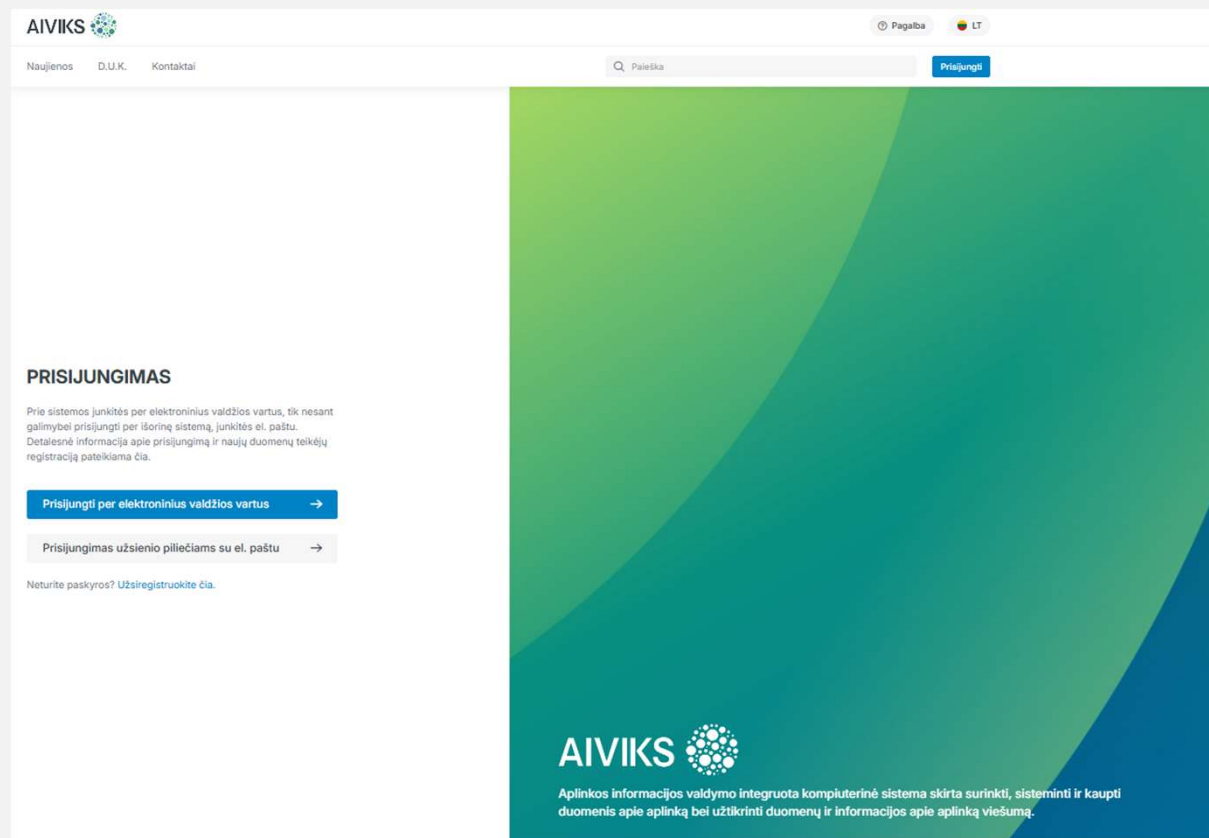
IS AIVIKS modernizavimas

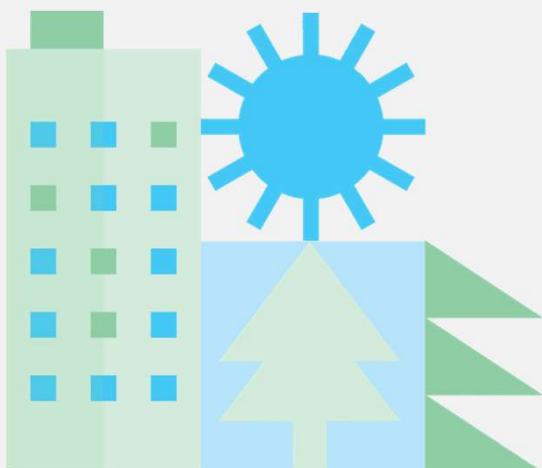
- Vykdomas projektas NR. 01-010-P-0001, kurio metu kuriama nauja AIVIKS sistema.
- Projekto trukmė: 2024 – 2026 m. (galimai bus pratęsta iki 2028 m.).
- Projektu siekiama sukurti modernesnę, vieningą, patogesnę, vieno langelio principu veikiančią AIVIKS sistemą.
- 2026 m. II ketv. (blogiausiu scenariju III ketv.) planuojama „paleisti“ naują sistemą su šiais ataskaitų moduliais:
 - **Organinius tirpiklius naudojančių įrenginių apskaitos ataskaita (LOJ ataskaitos)**
 - **Cheminių medžiagų ir mišinių ataskaita**
 - Aplinkos oro taršos šaltinių ir jų išmetamų teršalų inventorizacija
 - Fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ataskaita
 - Kuro ir iš kurą deginančio įrenginio į aplinkos orą išmesto teršalų kiekio apskaitos ataskaita
 - Oro ataskaitos

Duomenų teikimas į naują AIVIKS sistemą

- ❑ Planuojama nuo 2027 m. (blogiausiu scenariju nuo 2028 m.) LOJ ir cheminių medžiagų/mišinių ataskaitas rinkti per naują AIVIKS sistemą.
- ❑ 2027 m. III ketv. pab.– IV ketv. pr. planuojami mokymai (duomenų teikėjai bus informuojami).
- ❑ Pasibandyti, kaip veiks naujas cheminių medžiagų ir mišinių modulis galite AIVIKS testinėje aplinkoje
<https://test2.aiviks.lt/login>
- ❑ Testinės aplinkos pristatymas [AIVIKS funkcionalumo pristatymas \(Chemija\)-20251030_124534UTC-Meeting Recording.mp4](#)

GAMTA NEPRIEŠTARAUJA ŽMOGUI, JEI ŽMOGUS NEPRIEŠTARAUJA JOS DĖSNIAMS. (A. GERCENAS)

<https://aaa.lrv.lt/lt/>

chemija@gamta.lt

A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius